

---

## **Przepisy dotyczące bezpieczeństwa firm zewnętrznych**

Firma **Kronos Europe SA/NV** prowadzi nie tylko politykę troski o środowisko, o bezpieczeństwo i zdrowie własnych pracowników, ale firma **Kronos Europe SA/NV** troszczy się również o pracowników firm zewnętrznych oraz o okolicznych mieszkańców.

W celu zminimalizowania prawdopodobieństwa wypadku, wymaga się aby wszystkie osoby znajdujące się na terenie naszego zakładu stosowały się do obowiązujących przepisów bezpieczeństwa. Poniższy dokument zawiera przepisy bezpieczeństwa dotyczące firm zewnętrznych. Ze wszystkimi dodatkowymi pytaniami prosimy zwracać się bezpośrednio do przedstawicieli firmy **KRONOS EUROPE**.

Instrukcje bezpieczeństwa są również dostępne na stronie internetowej **Kronos** <https://www.kronosww.com>. Strona jest aktualizowana.

### **Odpowiedzialność**

Wszystkie przepisy dotyczące BHP i środowiska muszą być ściśle przestrzegane.

Pracownicy firm zewnętrznych zobowiązani są do stosowania się do przepisów BHP obowiązujących w firmie **Kronos Europe SA/NV**.

**KRONOS** ma prawo do podjęcia surowych działań w przypadku naruszenia „Zasad postępowania **KRONOS**” lub „Zasad bezpieczeństwa **ONE KRONOS**”, w tym odmowy wstępu na teren firmy.

### **Zasad postępowania KRONOS**



Zawsze zwracam się do niebezpiecznych zachowań.



Zawsze trzymam poręcz na schodach.



Zawsze patrzę, gdzie mam zamiar uniknąć poślizgnięć, potknięć i upadków.



Zawsze utrzymuję porządek w miejscu pracy i nie przeszkadzam w pracy



Zawsze chodzę do pracy zdatnej do pracy.



Zawsze przestrzegam lokalnych zasad i procedur oprócz zasad bezpieczeństwa **ONE KRONOS**

## Zasad bezpieczeństwa ONE KRONOS

	<p>Zawsze noszę osobiste wyposażenie ochronne (PPE), gdy jest to wymagane.</p>		<p>Nigdy nie palę poza wyznaczonymi miejscami dla palących.</p>
	<p>Zawsze uzyskuję autoryzację przed usunięciem lub uniemożliwieniem działania sprzętu zabezpieczającego.</p>		<p>Nigdy nie pracuję ani nie jeżdżę pod wpływem alkoholu lub narkotyków</p>
	<p>Zawsze proszę i otrzymuję wszystkie wymagane pozwolenia na pracę. Kiedy nie jestem pewien, czy wymagane jest zezwolenie, pytam mojego przełożonego.</p>		<p>Nigdy nie używam urządzenia mobilnego podczas jazdy, jazdy na rowerze lub spaceru.</p>
	<p>Zawsze proszę i otrzymuję wszystkie wymagane pozwolenia na pracę. Kiedy nie jestem pewien, czy wymagane jest zezwolenie, pytam mojego przełożonego.</p>		<p>Nigdy nie wchodzę do zamkniętej przestrzeni bez odpowiedniej instrukcji, sprzętu, wsparcia i pozwolenia.</p>
	<p>Zawsze zabezpieczam się przed upadkiem podczas pracy na wysokości i chronię innych przed spadającymi przedmiotami..</p>		<p>Nigdy nie chodzę ani nie stoję pod zawieszonymi ładunkami</p>

Każda firma zewnętrzna ma obowiązek szkolenia pracowników oddelegowywanych do pracy w firmie KRONOS EUROPE S.A./N.V. w taki sposób aby wykonywana przez nich praca była bezpieczna i zgodna z obowiązującymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP).

### Dostęp

Firmy zewnętrzne zgłaszają się do/z fabryki przy wchodzeniu i wychodzeniu z fabryki recepcja i jego osoba kontaktowa. Surowo zabrania się stania w miejscu / parkowania na zacienione strefy.

Każdy pracownik osobiście wypełnia formularz dziennika/PA/64: nazwa firmy, imię, nazwisko, tablica rejestracyjna i podpis w celu zapoznania się z podstawowymi instrukcjami bezpieczeństwa.

---

Wszyscy pracownicy firm zewnętrznych otrzymują w recepcji identyfikator KRONOS.

W recepcji dostępne są standardowe przepisy dla gości, firm zewnętrznych i kierowców (patrz WI/PA/REC-07 Notes Link).

Codziennie przed rozpoczęciem i zakończeniem robót, osoba odpowiedzialna za nadzór pracowników firmy zewnętrznej ma obowiązek meldowania się u wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za kontakt z firmy KRONOS. Osoba odpowiedzialna za kontakt przekazuje instrukcje i wytyczne związane z bezpieczeństwem wykonywania określonych robót, informuje o ewentualnych zagrożeniach związanych z tymi pracami oraz wypełnia niezbędne dane na formularzu SAFF021 „Lista kontrolna dla pracowników firm zewnętrznych”.

Każdy pracownik firmy zewnętrznej musi być zawsze w posiadaniu w/w formularza „Lista kontrolna dla pracowników firm zewnętrznych”.

Każda osoba wchodząca do budynku B3 musi zawsze mieć przy sobie tag Wifi. Ma to umożliwić zlokalizowanie każdej osoby znajdującej się w tym budynku.

Ilość pojazdów, które mogą podjeżdżać do zakładu oraz używanie pojazdów na terenie samego zakładu jest ograniczona do minimum. Pojazdy, które mają pozwolenie na poruszanie się po terenie zakładu (nie dotyczy to załadunku i rozładunku) mają obowiązek parkowania wyłącznie w miejscach do tego wyznaczonych, w taki sposób aby służby ratownicze miały zawsze swobodny przejazd.

Osoby, które nie ukończyły 18 lat oraz zwierzęta nie mają prawa wstępu na teren zakładu.

Na wykonywanie pewnych specjalistycznych robót budowlanych wymagane są od firm zewnętrznych i ich pracowników certyfikaty VCA\*/\*\*\*.

### Alkohol/narkotyki

Na terenie zakładu obowiązuje zakaz przynoszenia i używania napojów alkoholowych i narkotyków. Osoby będące „pod wpływem” (nietrzeźwe lub będące pod wpływem alkoholu lub środków odurzających) mają zakaz wstępu na teren zakładu. W określonych wypadkach może zostać wydane polecenie wykonania testu trzeźwości.

### Dym

Na terenie całego zakładu oraz we wszystkich budynkach fabrycznych obowiązuje ogólny zakaz palenia, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych.

### **Przepisy ruchu drogowego**

Maksymalna dopuszczalna prędkość poruszania się pojazdami po terenie zakładu wynosi 20 km/godz. Przekroczenie dopuszczalnej prędkości może spowodować nakaz opuszczenia terenu zakładu.

Maksymalna dopuszczalna prędkość dla wózków widłowych wynosi 10 km/godz.

### **Zapoznanie się z miejscem pracy**

Przed rozpoczęciem robót należy zawsze zapoznać się z miejscem pracy.

Przed wszystkim należy dobrze sprawdzić gdzie znajduje/ą się:

- wodne natryski ratunkowe i urządzenia do płukania oczu oraz zapoznać się z ich obsługą, (obszary zacienione na żółto)
- miejsca z gaśnicami i zapoznać się z ich obsługą,
- wewnętrzny system ostrzegawczy - Intercom,
- wszystkie istniejące drogi ewakuacyjne / wyjścia ratunkowe (co najmniej 2 w różnych kierunkach).
- Żółte linie ewakuacyjne w budynku B3
- najbliższe lub wyznaczone miejsca zbiórki.
- Strefy wybuchu (strefy zacienione na żółto)
- Transport części instalacyjnych do zamontowania/zdjęcia (zabezpieczony ładunek)

### **Pomieszczenie F10 - dla pracowników z firm zewnętrznych**

Na terenie zakładu, do dyspozycji osób nie zatrudnionych na stałe w firmie KRONOS, znajduje się pomieszczenie F10 - "Contractorpark".

Pomieszczenia na terenie F10 można używać po uzgodnieniu z osobą odpowiedzialną za kontakt. F10 składa się z:

- 2 jadalni:  
Obydwie jadalnie, "20" i "21" są do dyspozycji pracowników firm zewnętrznych.
- Przebieralnia i prysznic "15":  
Klucze do schowków znajdują się w Dziale Technicznym. Po zakończeniu prac klucze należy oddać.
- Toaleta

Toaleta dla pracowników firm zewnętrznych znajduje się w kontenerze w pobliżu F10. Dokładne miejsce pokazane jest „Liście kontrolnej dla pracowników firm zewnętrznych” - SAFF021 i na FORM/PA/35 „Podstawowe instrukcje bezpieczeństwa TiO2”.

- Kontenery użytkowe:
  - Firma KRONOS umożliwia dostęp do sieci elektrycznej i do miejskiego systemu dystrybucji wody - wyłącznie do celów sanitarnych (nie nadającej się do picia).
    - Jeżeli pracownik chce skorzystać z powyższych udogodnień musi przestrzegać następujących zasad:
      - Każde ustawienie, przestawienie lub usunięcie kontenera wymaga zgody osoby odpowiedzialnej.
      - Istnieje możliwość korzystania z sieci telefonicznej. Koszty połączeń ponosi firma pracownika.
      - Istnieje również możliwość korzystania z podłączenia do sieci kanalizacyjnej. Koszty podłączenia ponosi firma korzystająca z podłączenia. Zabrania się używania kanalizacji do odprowadzania ścieków innych niż sanitarne.
      - Instalacja elektryczna musi być zgodna z wymaganiami techniczno-użytkowymi odnośnie instalacji elektrycznych (przepisy AREI). Podłączenie do sieci elektrycznej musi być skontrolowane przez autoryzowaną firmę. Zaświadczenia należy przedstawić osobie odpowiedzialnej za “Contractorpark”. Instalacje muszą być co 5 lat ponownie kontrolowane przez autoryzowane firmy. Zaświadczenia należy każdorazowo przekazywać osobie odpowiedzialnej.
      - Zabezpieczenie przeciwpożarowe:
        - Co najmniej 1 gaśnica proszkowa ABC.
      - Przechowywanie w kontenerach produktów niebezpiecznych oraz butelek szklanych jest surowo zabronione.

## **Czystość i porządek**

W czasie wykonywania robót należy pamiętać żeby zawsze zapewniony był swobodny dostęp do wszystkich znaków/tablic sygnalizacyjnych, schodów, wejść/wyjść bezpieczeństwa, wodnych natrysków ratunkowych, urządzeń i płynów do płukania oczu, apteczki, środków ochrony przeciwpożarowej, aparatów na sprężone powietrze, wyłączników awaryjnych, skrzynek elektrycznych, skrzynek z urządzeniami sterowniczymi, przejść.

Używane materiały, materiały zużyte/zdemontowane, gruz, itp. należy zabezpieczać w taki sposób żeby nie narażały nikogo na niebezpieczeństwo ani nie przeszkadzały w prowadzeniu innych robót.

Miejsca, w których wykonywane są prace, powinny być wydzielone i osłonięte na ile to jest możliwe.

Używane do robót narzędzia i materiały należy (každorazowo) po zakończeniu pracy (na koniec dnia) zabezpieczyć i „zamknąć na klucz”. Kronos nie ponosi odpowiedzialności za ich utratę lub uszkodzenie.

Gruz musi być regularnie usuwany zgodnie z wytycznymi osoby odpowiedzialnej za kontakt.

Po zakończeniu robót, miejsce w którym były wykonywane prace należy oddać w najlepszym porządku.

W razie nie wywiązania się firmy zewnętrznej z uporządkowania terenu po wykonaniu robót, firma KRONOS EUROPE S.A./N.V. zastrzega sobie prawo do zlecenia uporządkowania tego miejsca na koszt firmy zewnętrznej.

Firma zewnętrzna zobowiązuje się do przestrzegania przepisów odnośnie przechowywania materiałów niebezpiecznych (transport, wanny na przecieki, oznakowanie, karta charakterystyki substancji niebezpiecznych (MSDS), zabezpieczenie przeciwpożarowe).

### **Wykorzystanie materiału/właściwości KRONOS**

Używanie wody przeciwpożarowej do innych celów niż gaszenie pożaru wymaga pozwolenia osoby odpowiedzialnej za kontakt.

Używanie pomostów ruchomych, podnośników, wózków widłowych, itp. jest dozwolone wyłącznie po uzyskaniu pozwolenia od osoby odpowiedzialnej za kontakt. Musi być możliwe wykazanie przed osobą odpowiedzialną za kontakt, że osoba wyznaczona do obsługi takiego urządzenia została odpowiednio przeszkolona, że przeszła badania lekarskie i, że posiada uprawnienia zezwalające na obsługę takich urządzeń.

Maszyny znajdujące się w zakładzie mogą być obsługiwane wyłącznie przez:

- personel techniczny firmy Kronos Europe sa/nv
- osoby z firm zewnętrznych wymienione na liście “Upoważnieni do obsługi maszyn znajdujących się w pomieszczeniu głównym” (D10).

Kradzież materiałów KRONOS jest zabroniona. Niezapowiedziana kontrola wyjazdowa może zostać przeprowadzona przez specjalistyczną firmę

### **Ogólne instrukcje bezpieczeństwa**

Pracownicy firmy zewnętrznej mogą wykonywać wyłącznie te prace, które zostały im zleczone przez osobę odpowiedzialną za kontakt

Pracownicy firmy zewnętrznej nie mogą samowolnie wykonywać prac produkcyjno-instalacyjnych.

Osobom nie władającym językiem obcym powinien zawsze towarzyszyć brygadzysta, który zna jeden z następujących języków: holenderski, angielski, niemiecki lub francuski.

---

Trzecia firma prowadzi listę każdego podwykonawcy z powiązаныmi informacjami: działalność podwykonawcy, liczba pracowników, data pracy, miejsce pracy, cel pracy.

Noszenie długich spodni jest obowiązkowe.

Zabronione jest noszenie podkoszulka bez rękawów. Należy również unikać podkoszulka z krótkimi rękawami. Przy załadunku i wyładunku produktów niebezpiecznych oraz przy pracach z produktami niebezpiecznymi, należy obowiązkowo mieć długie rękawy.

W pomieszczeniach produkcyjnych oraz w miejscach gdzie znajdują się maszyny i inne urządzenia/instalacje obowiązuje nakaz noszenia obuwia ochronnego (patrz też § 5. Indywidualne środki ochrony). W pozostałych miejscach zakładu obowiązuje nakaz noszenia pełnych butów.

Na wykonywanie następujących robót wymagane są pozwolenia pisemne:

- Prace wewnątrz cystern, zbiorników, studzienek i w innych przestrzeniach zamkniętych.
- Prace, które stanowią zagrożenie ogniowe, pożarowe, wybuchowe.
- Prace wymagające otwarcia przewodów i urządzeń z zawartością niebezpiecznych substancji.
- Prace wykonywane przy pomocy dźwigu/podnośnika.
- Roboty ziemne.
- Prace w miejscach narażonych na promieniowanie radioaktywne.
- Prace na wysokości powyżej 2 m.
- Prace w pobliżu podziemnych przewodów z gazem (gaz ziemny FLUXYS, wodór AIR LIQUIDE i azot lub tlen AIR PRODUCTS).
- Roboty w obrębie linii elektroenergetycznych.
- Roboty przy urządzeniach i instalacjach wytwarzających aerozol (np. wieże chłodnicze).
- Prace związane z obsługą urządzeń dla potrzeb bezpieczeństwa (np. hydranty, centrale sygnalizacji pożarowej, ścienne wieszaki/zaczepy, zraszacze, kurtyny wodne, detektory gazu).
- Inne prace wymagające specjalnych środków ostrożności nie wymienione w odrębnych instrukcjach.

- Żadna z tych robót nie może zostać rozpoczęta bez wcześniejszego uzyskania pisemnego pozwolenia na wykonywanie prac niebezpiecznych. Pozwolenia na wykonywanie prac niebezpiecznych wydawane są przez osoby odpowiedzialne za

kontakt. Wszystkie osoby, których dotyczą pozwolenia muszą zapoznać się z instrukcjami znajdującymi się na pozwoleniu i podpisać pozwolenie.

W sytuacjach awaryjnych wszystkie pozwolenia tracą ważność.

Przed przystąpieniem do obsługi urządzeń zasilanych prądem należy je zawsze zablokować. Przed odłączeniem od zasilania należy skontaktować się z osobą odpowiedzialną za kontakt.

Prace na wysokości powyżej 2 metrów należy wykonywać zgodnie z właściwymi przepisami zawartymi w Regulaminie Ogólnym BHP (ARAB) dot. prac na wysokości.

Najważniejsze zalecenia:

- Platformy robocze i platformy służące za przejścia do wykonywania prac na wysokościach powyżej 2 metrów muszą być wyposażone w balustrady lub inne podobne zabezpieczenia.
- Miejsca w których nie da się przymocować odpowiednich balustrad należy wyposażyć w podłogi, siatki lub inne zabezpieczenia ochronne.
- Szelki bezpieczeństwa lub inne podobne zabezpieczenia ochronne są wymagane w tych wszystkich miejscach, gdzie nie można zastosować innych środków ochronnych

Prace przy instalacjach elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego uprawnione.

Każda sytuacja, która może stanowić zagrożenie, musi być zawsze i natychmiast zgłoszona osobie odpowiedzialnej za kontakt.

Znaki/tablice informacyjne (piktogramy) oraz znaki drogowe muszą być bezwzględnie przestrzegane.

Przy wykonywaniu robót w Kronos Europe sa/nv zabronione jest używanie sprzężarek powietrza do oddychania. Powód: spadek ciśnienia w sieci może spowodować niebezpieczeństwo utraty świadomości lub uduszenia się.

Wszystkie narzędzia oraz używane materiały muszą być w dobrym stanie i nie mogą stanowić najmniejszego zagrożenia ani dla osób ani dla znajdujących się w pobliżu urządzeń. Wszystkie stosowane materiały muszą być zgodne z właściwymi normami.

Zabronione jest stosowanie materiałów, które nie są sprawdzone.

Świadectwa jakości lub świadectwa szkolenia wymagane do wykonania określonego zadania muszą być dostępne do weryfikacji:



- 
- Certyfikat na obsługę suwnic lub suwnic
  - Certyfikat kierowcy wózka widłowego
  - Certyfikat spawalniczy
  - Certyfikat aparatu oddechowego
  - Certyfikat strażnika lub analityka gazowego
  - Certyfikat Pomocnika Przemysłowego
  - Świadectwa badań materiału do użycia

### **Środki ochrony indywidualnej**

Następujące środki ochrony indywidualnej muszą być zawsze stosowane:

- **Obuwie ochronne:** we wszystkich pomieszczeniach produkcyjnych oraz w miejscach gdzie znajdują się instalacje i urządzeniach/maszyny (np. prace konserwacyjne, kontrolne, pobieranie próbek, itp.)
- **Okulary ochronne:** na terenie całej fabryki i we wszystkich pomieszczeniach fabrycznych.
- **Hełmy ochronne:** na terenie całej fabryki i we wszystkich pomieszczeniach fabrycznych.

Przy wykonywaniu robót gdzie przekraczane są dopuszczalne normy poziomu hałasu, należy nosić odpowiednie zabezpieczenia/nauszniki przeciwhałasowe (np. prace szlifierskie).

Przy wykonywaniu robót o zwiększonym ryzyku dla oczu, należy oczy zabezpieczyć okularami ochronnymi lub goglami (np. prace spawalnicze).

Firma zewnętrzna wykonująca prace zlecone sama odpowiada za wyposażenie swoich pracowników w obuwie ochronne, okulary ochronne, hełmy ochronne i zabezpieczenia przeciwhałasowe. Firma KRONOS odpowiada za sprzęt ochronny dróg oddechowych. Przed użyciem sprzętu ochronny dróg oddechowych pracownicy muszą przejść odpowiednie szkolenie oraz badanie lekarskie.

Do wykonywania niektórych robót, firma KRONOS ma prawo żądać stosowania jeszcze innych środków ochrony.

## Pomoc lekarska w razie wypadku

Każdy wypadek powodujący szkody fizyczne lub materialne oraz każdy incydent związany z emisjami do środowiska musi być niezwłocznie zgłoszony osobie kontaktowej.

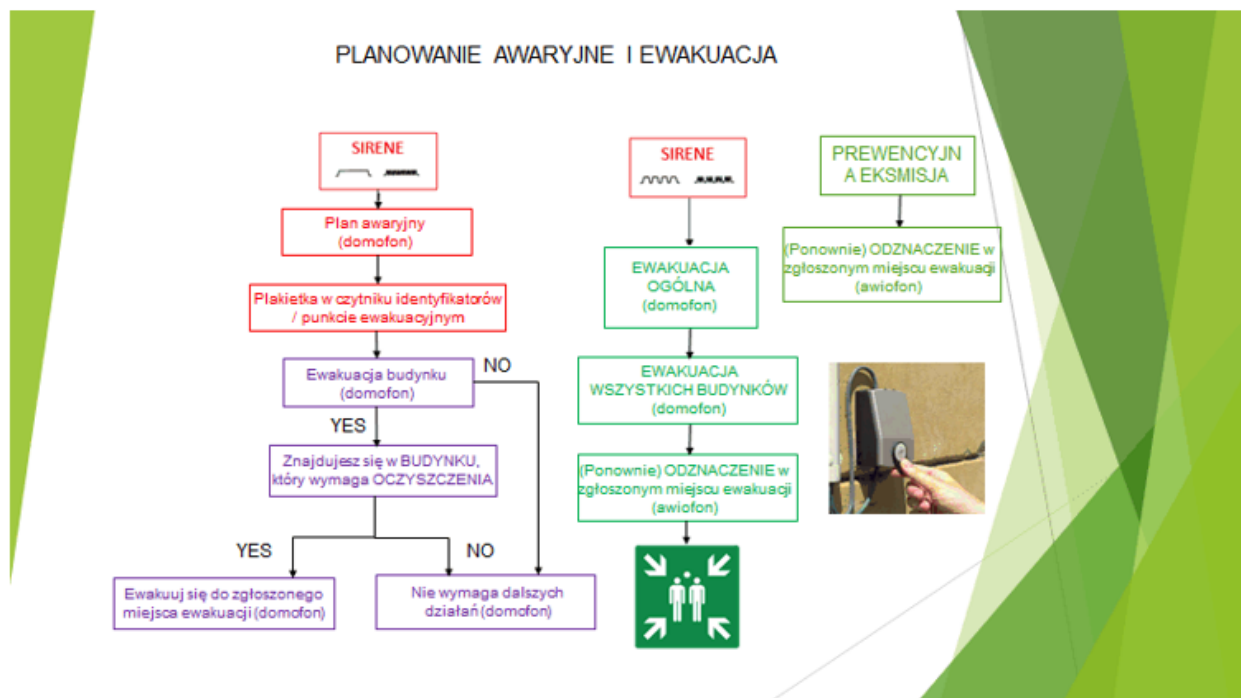
Firma wykonawcza jest odpowiedzialna za wymagane prawem zgłoszenie wypadku przy pracy z absencją do rządu i / lub firmy ubezpieczeniowej. KRONOS będzie zaangażowany w dochodzenie w sprawie incydentu.

W razie jakiegokolwiek wypadku (incydent, pierwsza pomoc itp.) należy zawsze i natychmiast skontaktować się z osobą kontaktową.

Drobnymi obrażeniami zajmą się dostawcy pierwszej pomocy kronos. Poważne obrażenia zostaną skierowane do szpitala przez dostawców pierwszej pomocy kronos bez uprzedniej konsultacji z firmą wykonawcy.

Transport jest organizowany przez dostawców pierwszej pomocy KRONOS.

## Sytuacje alarmowe



W sytuacjach alarmowych pracownicy firm zewnętrznych muszą postępować zgodnie z planem operacyjno-ratowniczym firmy KRONOS.

---

### Najważniejsze instrukcje:

- O sytuacji alarmowej (np. pożar, ułatnianie się gazu ...) należy niezwłocznie powiadomić stanowisko kontrolne (CP).

#### Sposoby powiadamiania:

- telefon ratunkowy 777 (połączenie z każdego telefonu wewnętrznego)
  - telefon nr 09/254.04.62 (połączenie również prze telefon komórkowy)
  - przy pomocy wewnętrznego systemu ostrzegawczego - Intercom.
- W sytuacjach alarmowych nie wolno używać wind.
  - W sytuacjach alarmowych należy natychmiast zatrzymać cały ruch (pozostawić wolny dostęp do przejść/dróg).
  - Sytuacje alarmowe sygnalizowane są dźwiękowym systemem ostrzegawczym przy pomocy syren alarmowych. Przez Intercom - wewnętrzny system ostrzegawczy, przekazywane są dodatkowe informacje.

### Sygnaly alarmowe za pomocą syren:



duże syreny



małe syreny

### Ewakuacja: dźwięk modulowany



### Próbny alarm (syrena i kurtyna wodna)

W każdy pierwszy czwartek miesiąca o godz. 12:00.

### Instrukcja alarmowa (syrena)

Na dźwięk syreny alarmowej należy szybko opuścić stanowisko pracy wybierając bezpieczną drogę. Stanowisko pracy należy pozostawić zabezpieczone.

W 4 językach zostaje ogłoszony następujący alarm: „UWAGA, UWAGA...wzywa się wszystkich pracowników, by natychmiast udali się do punktu zbiórki i przyłożyli identyfikatory do czytnika”.

Trzy punkty zbiórki zostały oznaczone na formularzu SAFF021 „Lista kontrolna dla pracowników firm zewnętrznych”

---

Jeżeli z jakiegoś powodu nie możesz fizycznie udać się do punktu zbiórki, musisz jak najszybciej (z miejsca, w którym się znajdujesz) porozumieć się z:

1. Osobą odpowiedzialną za kontakt (nr tel. patrz SAFF021),
2. Stanowiskiem kontrolnym (CP):  
telefon nr 09/254.04.62 (połączenie również z telefonu komórkowego)  
telefon ratunkowy 777 (połączenie z każdego telefonu wewnętrznego)  
przy pomocy wewnętrznego systemu ostrzegawczego - Intercom.

#### Instrukcja ewakuacyjna (ostrzeżenie podane przez Intercom)

Należy udać się (ponownie) do wyznaczonego miejsca ewakuacyjnego i odmeldować się, przykładając identyfikator do czytnika. Tam należy podporządkować się poleceniom pracownika firmy KRONOS.

#### Instrukcja postępowania w wypadku ulatniania się gazu

- Ulotnienie się gazu poza budynkiem:  
Udać się na miejsce zbiórki, do którego można dotrzeć bezpiecznie, i przyłożyć identyfikator do czytnika. Na miejscu pracownik firmy KRONOS wprowadzi zgromadzonych do środka. Zamknąć drzwi i okna. Najbardziej bezpieczne miejsce w budynku jest zawsze po stronie ostioniętej od wiatru, jak najwyżej budynku.
- Ulatnianie się gazu wewnątrz budynku:  
Jak najszybciej opuścić budynek, udać się na miejsce zbiórki, do którego można dotrzeć bezpiecznie, i przyłożyć identyfikator do czytnika. Stamtąd pracownik firmy KRONOS zaprowadzi zgromadzonych w bezpieczne miejsce.

Należy zrobić wszystko żeby nie dostać się w zasięg chmury gazu. Jeżeli jednak jesteśmy w jej zasięgu, należy jak najszybciej opuścić zagrożony rejon kierując się prostopadle do kierunku wiatru.

Kierunek wiatru zostanie podany przez Intercom. Północ jest oznaczona na planach ewakuacyjnych znajdujących się na każdym piętrze na klatce schodowej lub przy schodach w budynkach produkcyjnych.

#### Ewakuacja prewencyjna

W wypadku konieczności ewakuacji powstałej na skutek zaistnienia niebezpiecznej sytuacji lub na skutek konieczności przeprowadzenia niebezpiecznych czynności, np. zagrożenie z powodu ulatniania się substancji chemicznych, należy postępować zgodnie z następującą procedurą:

- W języku holenderskim zostanie ogłoszona ewakuacja zagrożonego miejsca.  
Przykładowo: „prewencyjna ewakuacja budynku B3”
- W 4 językach zostaje ogłoszony następujący komunikat:  
„UWAGA, UWAGA...prewencyjna ewakuacja budynku B3; wzywa się wszystkich pracowników do natychmiastowego udania się na miejsce zbiórki i przyłożenia identyfikatora do czytnika”.
- Osoby nie władające językiem obcym zostaną zawiadomione przez opiekuna zespołu.

---

**Detekcja (wykrywanie): tlenek węgla (czad) (CO), kwas solny (HCl), amoniak (NH<sub>3</sub>), chlor (Cl<sub>2</sub>)**

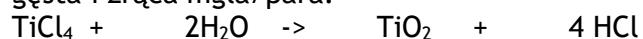
- Nad wejściami do budynków produkcyjnych (A3 -B3- B4 - B8 - E5 -F5) i na składzie chloru zamontowane są światła sygnalizacyjne (czerwone - zielone).
- Do budynku i składu chloru można wejść wyłącznie przy zielonym świetle.
- Czerwone światło oznacza zakaz wejścia do budynku i wymaga natychmiastowego zawiadomienia osoby odpowiedzialnej za nadzór.
- Wejście nad którym nie pali się żadna lampa jest nieczynne, w takim wypadku należy szukać innego wejścia z czynną sygnalizacją.
- W samych budynkach produkcyjnych (A3 -B3 - B4- B8 - E5 - F5) nad wyjściami umieszczone są lampy alarmowe. Lampy alarmowe włączą się automatycznie w chwili wykrycia w otoczeniu niebezpiecznej substancji chemicznej.  
Jeżeli włączą się lampy alarmowe, należy bezpieczną drogą opuścić budynek.

**Najważniejsze niebezpieczne substancje chemiczne i ich właściwości**

Wykonywanie prac przy urządzeniach z niebezpiecznymi substancjami wymaga objaśnienia ze strony osoby odpowiedzialnej za kontakt. Poniżej podajemy listę najważniejszych substancji chemicznych:

**1. Chlorek tytanu (TiCl<sub>4</sub>)**

Chlorek tytanu jest jednym ze składników procesu produkcji. Chlorek tytanu w postaci cieczy stosowany jest w większości urządzeń produkcyjnych. Po uwolnieniu się i połączeniu z wilgotnym powietrzem otoczenia tworzy poniższą reakcję w wyniku której powstaje biała, gęsta i żrąca mgła/para.



Dopuszczalna norma kwasu solnego HCl wynosi 5 ppm. W chwili kiedy powstaje widoczna mgła/para oznacza to, że dopuszczalna norma została przekroczona. Po przekroczeniu dopuszczalnej normy konieczne jest zapewnienie ochrony dróg oddechowych.

**2. Chlor (Cl<sub>2</sub>)**

Chlor jest żółto-zielonym gazem trującym. Dopuszczalna norma wynosi 0.5 ppm. Charakterystyczny zapach jest już wyczuwalny poniżej dopuszczalnej normy. Po przekroczeniu dopuszczalnej normy konieczne jest zapewnienie ochrony dróg oddechowych.

**3. Amoniak (NH<sub>3</sub>)**

Dopuszczalna norma amoniaku wynosi 25 ppm. Po przekroczeniu dopuszczalnej normy konieczne jest zapewnienie ochrony dróg oddechowych.

#### **4. Tlenek węgla (czad) (CO)**

Dopuszczalna norma tlenu węgla wynosi 25 ppm. Po przekroczeniu dopuszczalnej normy konieczne jest zapewnienie ochrony dróg oddechowych (maska zasilana sprężonym powietrzem).

#### **Przepisy dotyczące ochrony środowiska**

- Trzecia firma musi sprawdzić, czy do wykonania prac wymagane jest (tymczasowe) pozwolenie środowiskowe i musi zgłosić to swojej osobie kontaktowej.
- Odpady z drewna, metalu, papieru, kartonu muszą być wyrzucane do odpowiednich pojemników.
- Pozostałe odpady (zarówno substancje stałe, jak i substancje płynne) mogą zostać usunięte dopiero po porozumieniu się z osobą odpowiedzialną za kontakt. Osoba odpowiedzialna zadba o to, aby czynność ta odbywała się w sposób właściwy i zgodny z odpowiednimi przepisami odnośnie środowiska naturalnego.
- O czynnościach wymagających specjalnych pozwoleń (np. obróbka metali, przechowywanie butli gazowych, przechowywanie substancji niebezpiecznych (np. substancje łatwopalne, roboty ziemne, drenaż terenu) należy zawiadomić osobę odpowiedzialną za kontakt.
- Nieprzewidziane zagrożenia (np. uwolnienie się niebezpiecznych substancji do gleby, wody lub powietrza) muszą zostać natychmiast zgłoszone osoby odpowiedzialnej za kontakt. W takiej sytuacji należy podjąć natychmiastowe działania w celu ograniczenia ewentualnego skażenia terenu.

#### **Bezpieczeństwo firmy**

Filmowanie i fotografowanie na terenie zakładu jest zabronione. Jeżeli jednak z powodów ściśle zawodowych jest to niezbędne, należy wcześniej uzyskać pozwolenie od kierownika z firmy Kronos.